

BÖLÜM 54

SES HASTALIKLARI

Songül DEMİR¹

GİRİŞ

- İnsan sesi perde, gürlük ve değişkenlik gibi alt parametreleri içeren larinks tarafından ortaya çıkan işitilebilir ses anlamına gelen duyusal ve algısal terimdir.
- Dengeli fonasyon için sesin larinkse ulaşması dışında dik bir vücut dengesi, normal göğüs kafesi, akciğer ve solunum organlarının sağlıklı olması gerekir.
- Ses üretilebilmesi için yeterli nefes desteği ile subglottik basınç oluşması, laringeal kasın yeterli kontrolü sağlaması, vokal kordlarda dengeli uzunluk ve gerginlik olması ve dokusunun esneklik ve titreşim kapasitesini sağlayacak yapıda olması gerekmektedir.
- Ses kısıklığı terimi semptom, disfoni terimi tanıdır.
- Sesin kalite, rezonans, perde ve şiddet olmak üzere temel 4 özelliği vardır.

HİKAYE

- **Ses kısıklığı(Disfoni):** İletişimi etkileyen ve yaşam kalitesine olumsuz etki eden

ses kalitesinde, şiddetinde, perdesinde değişiklik yada artmış ses çıkarma çabası vardır.

- **Ses kısıklığının karakteri:** Başlangıcı, süresi(akut-kronik), periyodik olarak değişip değişmediği(sabah daha fazla gibi)
- **Hikayedeki ek semptomlar yada risk faktörü varlığı:** Yakın zamanda ÜSYE öyküsü, öksürük boğaz ağrısı gibi ek semptom varlığı, alkol yada sigara kullanımı, nörolojik hastalık öyküsü, laringofaringeal reflü varlığı, psikolojik stres, hipotiroidi, yakın zamanda geçirilmiş laringeal entübasyon ya da travma öyküsü, rekürren laringeal sinir etkilenme riski olan boyun cerrahisi öyküsü, boyna radyasyon alma öyküsü, ses kullanımı fazla olan meslek (şarkıcı, öğretmen)
- **Ses kısıklığı yapabilen ilaçlar:** Varfarin, trombolitikler, fosfodiesteraz-5-inhibitörleri (vokal kord hematomu), bifosfonatlar (kimyasal larenjit), ACE inhibitörleri (öksürük), danokrin, testosteron (hormonal), antipsikotikler (distoni), inhale steroidler (mukoza tahrişi, mantar larenjit)

¹ Uzm. Dr., Mardin Eğitim ve Araştırma Hastanesi, KBB Hastalıkları Kliniği, s.gule@hotmail.com

KAYNAKLAR

1. Stachler, Robert J., et al. "Clinical practice guideline: hoarseness (dysphonia)(update)." *Otolaryngology-Head and Neck Surgery* 158.1_suppl (2018): S1-S42.
2. Arnold E., Aronson, Diane N., Bless Çeviri: Prof. Dr. Mehmet Akif Kılıç, Doç. Dr. Haldun Oğuz Klinik Ses Bozuklukları Nobel Kitapevi, 2012:2-71
3. Kiliç, Mehmet Akif. "Evaluation of the patient with voice problem by objective and subjective methods." *Curr Pract ORL* 6 (2010): 257-265.
4. Kılıç M.A., Ses Bozuklukları: Yeni Bir Sınıflandırma Sistemi, 1999:320-338
5. KILIÇ, Mehmet Akif, et al. "Ses Handikap Endeksi (Voice Handicap Index) Türkçe versiyonunun güvenilirliği ve geçerliliği." *Kulak Burun Bogaz Ihtis Derg* 18.3 (2008): 139-147.
6. Giovanni, Antoine, Cécile Chanteret, and Aude Lagier. "Sulcus vocalis: a review." *European archives of oto-rhino-laryngology* 264.4 (2007): 337-344.
7. Wendler, J., W. Seidner, and U. Eysholdt. "Lehrbuch der Phoniatrie und Padaudiologie." *Logopedics Phoniatrics Vocology* 23.1 (1998): 44-46.
8. Hassan, Asmaa M., et al. "Laryngopharyngeal reflux: an overview on the disease and diagnostic approach." *Journal of Current Medical Research and Practice* 2.1 (2017): 67.
9. Rubin J. S., Satalaff R., T, Korovin G.S., Diagnosis and Treatment of Voice Disorders Third Edition 2006:420-447
10. Van Houtte, Evelyne, Kristiane Van Lierde, and Sofie Claeys. "Pathophysiology and treatment of muscle tension dysphonia: a review of the current knowledge." *Journal of Voice* 25.2 (2011): 202-207.
11. Sizer, Bilal, Et Al. "The Effect Of Abdominal (Diaphragm) Respiratory Training On Aerodynamic Parameters In Patients With Muscle Tension Dysphonia." *kbb-forum: elektronik kulak burun boğaz ve baş boyun cerrahisi dergisi*. vol. 19. no. 4. 2020.
12. Hirschberg, Jenö, et al. "Voice disorders in children." *International journal of pediatric otorhinolaryngology* 32 (1995): S109-S125.
13. Liang, Fa-Ya, et al. "Voice therapy effect on mutational falsetto patients: a vocal aerodynamic study." *Journal of Voice* 31.1 (2017): 114-e1.